

JOTPA ennakoi – ajatuksia alue-ennakointiyhteistyön kehittämiseen

Varsinais-Suomen Ennakointiakatemian ennakointifoorumi 8.6.2022
Kehittämispäällikkö Samuli Leveälahti
Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus

Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

JOTPA-ennakointi

- Tehtävänä työvoima- ja osaamistarpeiden ennakointi
 - Olemassa olevan ennakointitiedon koonti, analyysit ja tulkinnat erityisesti jatkuvan oppimisen näkökulmasta
 - Osaamiskapeikat –raportin laadinta (2 krt vuodessa)
 - Jatkuvan oppimisen ennakoinnin raportointijärjestelmän kehittäminen (2022-2024)
 - Yhteistyö alueellisten ennakoinnin yhteistyöverkostojen kanssa
 - Osallistuminen valtakunnallisen työvoima-, koulutus- ja osaamistarpeiden kehittämiseen ja kehittämistyöryhmiin
 - TKI-yhteistyö uusien osaamistarpeiden tunnistamiseen
 - Ennakointikyvykkyyden kehittäminen

Nykytila

VALTAKUNNALLINEN ENNAKOINTI

ENKO-skenaariot
OEF-ennakointi
TEM-tiekarttahanke
Työ- ja elinkeinoministeriön lyhyen aikavälin työmarkkinaennuste
Työelämän järjestöjen ennakointi
Yksityisten palveluntuottajien ennakointi
Valtionvarainministeriön & tutkimuslaitosten ennusteet
VIPUNEN tilastot
Yms.

Luokitukset, aikavälit, tulosten synteesi, valtakunnallisten ja alueellisten tulosten synteesi?

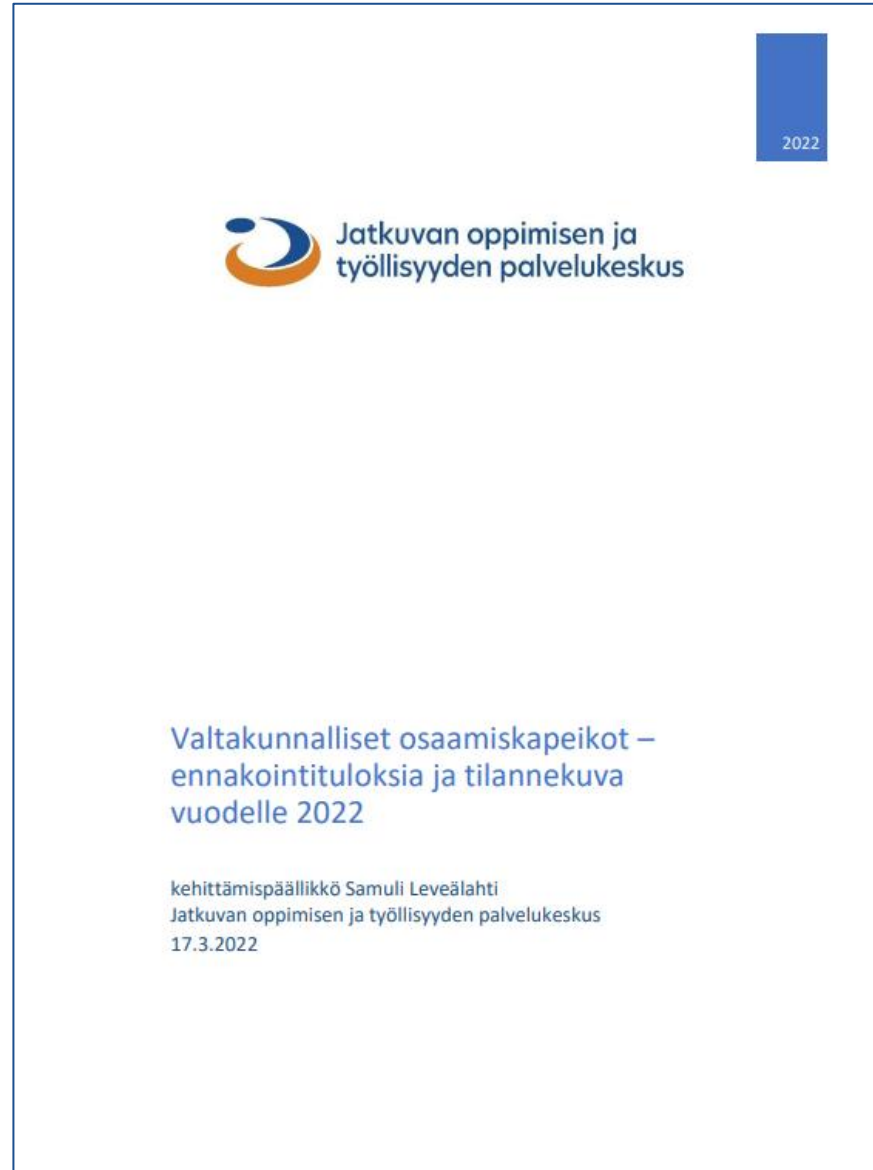
Alueelliset kehitysnäkymät
Ammattibarometri
Alueelliset erilliset ennakointiselvitykset ja -hankkeet
Koulutuksen tarjoajien ennakointi
Työnantajahaastattelut
Yms.

ALUE-ENNAKOINTI

Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus

Valtakunnalliset osaamiskapeikat -raportti

- Tilannekuva työmarkkinoista ja osaamistarpeista keväällä 2022
- Valtakunnallinen näkökulma
- Ehdotuksia jatkuvan oppimisen painopistealueista
- [Valtakunnalliset osaamiskapeikat – ennakointituloksia ja tilannekuva vuodelle 2022 \(okm.fi\)](#)

Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus

JOTPA:n osaamispalveluiden rahoitus 2022

Kevät 2022 – Valtionavustuksena rahoitetaan kolmea teemaa:

- Rahoitushaku 1: Pandemian lyhyt- ja pitkäaikaisvaikutusten hoito (erityisesti matkailu- ja ravitsemisala sekä kulttuuri- ja tapahtuma-alat)
 - Rahoitushaku 2: Osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen sosiaali- ja terveydenhuollossa sekä varhaiskasvatuksessa
 - Rahoitushaku 3: Digitalisaatio ja vihreä siirtymä
- + Työnjohtajien lyhytkoulutushankinta Varsinais-Suomessa ja Savossa (ukrainalaiset kausityöntekijät)

Hankintatoimi alkaa pääosin elo-syyskuussa 2022.

Toinen valtionavustushakukierros syksyllä 2022

Rahoitus nojautuu ennakointi- ja aluetietoon sekä sidosryhmiltä kerättyyn tietoon

Tieto-, neuvonta- ja ohjauspalveluiden kehittämispilotit

OEF ja alueellinen ennakointi

- OEF-kausilla 2017–2020 ja 2021–2024 on linjattu, että ennakointiprosessi keskittyy valtakunnallisten osaamistarpeiden ja kohtaannon ennakoititiedon tuottamiseen.
- [Ammattialojen osaamistarvekyselyt 2022 | Opetushallitus \(oph.fi\)](#)
- ENFOssa ja ennakointiryhmissä on ollut kuitenkin mukana laajasti eri alueelta tulevia edustajia.
- Alueelliset työvoima-, koulutus- ja osaamistarpeet eroavat monelta osin valtakunnallisista tuloksista. Syynä tähän on mm. erilaiset elinkeino- ja ammattirakenteet. Myös osaamistarpeet voivat poiketa, koska ammattialojen sisällä saattaa korostua eri ammatit.
- **Alueille onkin tehty ehdotus osaamistarpeiden ja kohtaannon alue-ennakointiin**
- Tämä mahdollistaisi valtakunnallisesti ja alueellisesti yhdistettävissä olevan kokonaisnäkömyksen osaamistarpeiden muutoksista sekä kohtaannosta.
- Ennakoinnissa hyödynnetään OPH:n uutta ammattiala- ja osaamislukitusta.

Ehdotus Osaamisen ennakoitifoorumien ennakoititulosten alueellistamisesta vuosina 2022-2023 1(2)

- OEF:n valtakunnallinen ammattialakohtainen osaamistarvekysely on auki 3.6-12.8.2022.
- Syyskuun alkupuolella alueille toimitetaan kaikki valtakunnallisen osaamistarvekyselyn ammattialakohtaiset (130 ammattia-ala) tulosten raaka-aineisto sekä ammattikohtaiset osaamistarpeiden koonnit (noin 450 ammattia). Näiden lisäksi vuosina 2017-2020 te.palvelut.fi -sivustoilla avoinna olleiden työpaikkailmoitusten analyysi maakunnittain.
- **Alueille kaksi vaihtoehtoa alueellisten osaamistarpeiden ennakointiin**
 - 1) Alueet arvioivat 130 ammattialan keskipitkän aikavälin (5-9v) osaamistarpeiden merkityksen muutokset huomioiden alueellisen elinkeinorakenteen tarpeet. Keskitytään alueen kannalta keskeisiin ammattialoihin.
 - 2) Alueet arvioivat ammattikohtaisesti lyhyen aikavälin (0-4v) osaamistarpeiden merkityksen muutokset huomioiden alueellisen elinkeinorakenteen tarpeet. Tällöin alueet päättävät itse alueensa näkökulmasta noin 20-30 ammatin osaamistarpeiden merkityksen muutoksen arvioinnista.
- Alueet päättävä itsenäisesti tiedon kokoamisesta (esim. kysely, työpajat yms.).
- Alueille toimitetaan raportointipohja, johon tulokset kirjataan ja lähetetään Jotpaan myöhemmin ohjeistetulla tavalla.
- Aikatauluna on syyskuu-lokakuu 2022.
- Tulokset julkaistaan ensivaiheessa Jotpan verkkosivuilla sekä liitetään osaksi Jotpan laatimaa Osaamiskapeikat 2/2022 -raporttia. Lisäksi toteutetaan valtakunnallisten ja alueellisten tulosten yhteisraportointia OPH:n sekä JOTPA:n yhteistyönä.
- Tuloksia hyödynnetään myös osana Ammattibarometrin kehittämishanketta vuosina 2022–2023.

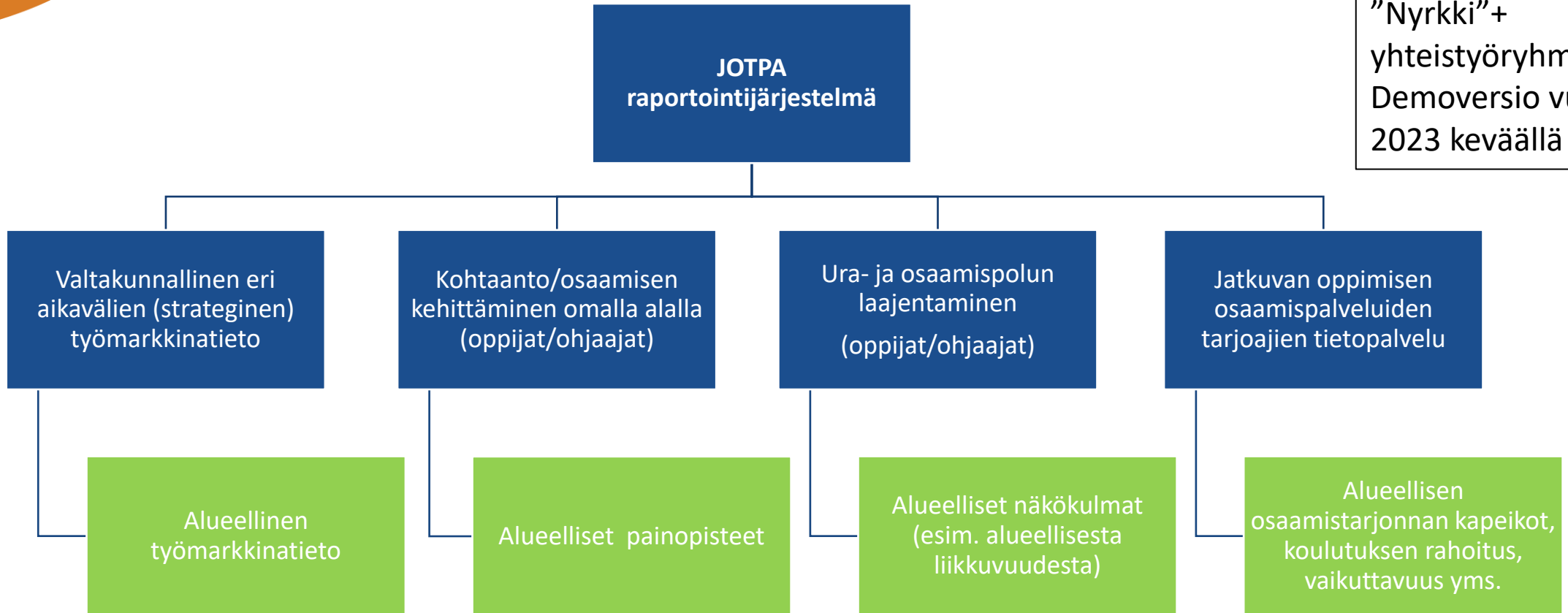
Ehdotus Osaamisen ennakoitifoorumin ennakoititulosten alueellistamisesta vuosina 2022-2023 2(2)

- **Alueellinen keskipitkän aikavälin kohtaannon analyysi** ammattialoittain (78 ammattialaa)
- Kesällä 2023 alueille toimitetaan kaikki valtakunnallisen kohtaantoanalyysin laskennallinen aineisto ja Osaamisen ennakoitifoorumin ennakoitiryhmien kohtaantohaasteiden ratkaisuehdotukset. Tämän lisäksi alueille toimitetaan OPH:n ja Jotpan tilaamat tilastoaineistot (karkeistus) sekä alueelliset tutkintoennusteet.
- Alueet päättävät itsenäisesti kohtaanto-analyysin kokoamisesta (esim. kysely, työpajat yms.). Kaikkiin ammattialoihin ei edellytetä arvioita.
- Kohtaantoanalyysi on laadullinen (ylitarjonta, tasapaino ja alitarjonta)
 - 5-portainen arviot (1=paljon ylitarjontaa, 2=jonkin verran ylitarjontaa, 3=tasapaino, 4=jonkin verran alitarjontaa, 5=paljon alitarjontaa)
- Alueilta pyydetään lisäksi arvioita alueellisten kohtaantotulosten ratkaisuehdotuksiin.
- Alueille toimitetaan raportointipohja, johon tulokset kirjataan ja lähetetään Jotpaan myöhemmin ohjeistetulla tavalla.
- Aikatauluna on elo-lokakuu 2023
- Tulokset julkaistaan osana Jotpan ennakoinnin raportointijärjestelmää.

Luonnos JOTPA:n jatkuvan oppimisen ennakoinnin raportointijärjestelmän rakenteesta (2022–2024)

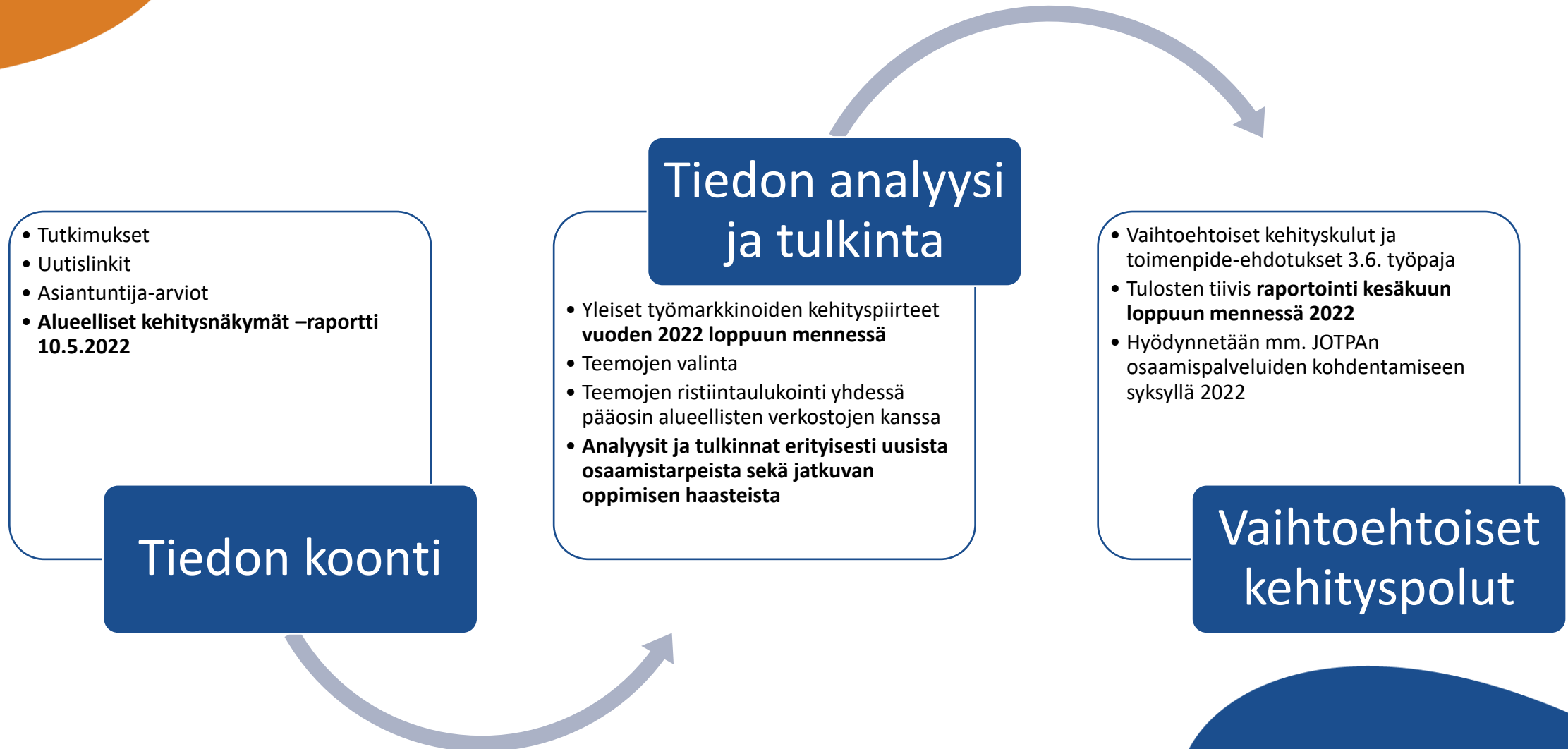
Datastrategian valmis 6/2022
"Nyrkki"+ yhteistyöryhmä Demoversio vuoden 2023 keväällä

Rajapinnat muiden alustojen sisältöihin (erityisesti OPH, TEM ja JOD)

Ukrainan sodan vaikutukset työvoima- ja osaamistarpeisiin Suomessa

Poimintoja tuloksista - Vihreä siirtymä

Työllisyys	Osaamistarpeet	Jatkuvan oppimisen haasteet
<ul style="list-style-type: none">▪ Akkualan osaavan työvoiman varmistaminen.▪ Lisää työllisyyttä ainakin väliaikaisesti kotimaisen puun korjuun lisääntyessä▪ Bio-, aurinko- ja tuulivoiman lisääminen voi lisätä työllisyyttä▪ Vihreään siirtymään liittyvien energiaremonttien tekijät▪ Kaivostyövoiman riittävyys▪ Alueellinen riittävyys vihreään siirtymään liittyvissä osaajissa▪ Metsäkoneenkuljettajien tarve kasvaa	<ul style="list-style-type: none">▪ Uudet tuotantolaitokset ovat usein kokeilutyypisiä ja edellyttävät energia-alan, koneteknologian ja metsäalan osaamista▪ Tuulivoimaan liittyvä osaaminen▪ Akkuteollisuuden osaamistarpeet▪ Cleantech -osaaminen▪ Bio- ja kiertotalouden osaaminen▪ Sähköautojen huolto- ja korjausosaaminen▪ Vetytalouteen liittyvä osaaminen▪ Kaivosteollisuuden digi- ja automaatio-osaaminen▪ Kierrätysosaaminen	<ul style="list-style-type: none">▪ Panostetaan (resurssit) jatkuvan oppimisen mahdollistaviin koulutuspolkuihin (osaamisten päivittäminen, formaali jatko- ja täydennyskoulutus) ympäristö- ja energiateknologian, biotalouden ja kiertotalouden osa-alueilla▪ Osaamisvaatimukset biokaasun ja meriaaltovoiman hyödyntämisessä▪ Vihreään siirtymään liittyvä teknologinen kehitys on erittäin nopeaa ja edellyttää jatkuvaa osaamisen päivittämistä.▪ Uusiutumiskykyosaamisen omaksuminen energiamurroksessa

Kiitos!

Jatkuvan oppimisen ja
työllisyyden palvelukeskus